

Vihreiden valtuustoryhmän valtuustoaloite / Elävöitetään kaupunkia viljelypalstoilla sekä istuttamalla marjapensaita ja hedelmäpuita

KVALT 25.03.2024 § 14

Vihreiden valtuustoryhmä jätti seuraavansisältöisen valtuustoaloitteen:

”Vihreä valtuustoryhmä esittää, että kaupunkimme ryhtyy selvittämään mahdollisuuksia tarjota viljelypalstoja kuntalaisille sekä yhteisten marjapensaiden ja hedelmäpuiden istuttamista. Tämä ehdotus nousee esiin tarpeesta edistää kestävästä kehitystä, lisätä viihtyisyyttä kaupunkiympäristössämme ja tarjota kaupunkilaisille mahdollisuuksia paikalliseen ruoantuotantoon. Viljelypalstan hoito on myös hyvää hyötyliikuntaa ja lisää sosiaalista kanssakäymistä. Palstaviljelyyn onkin todettu lisäävän fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia monille asukasryhmille. Myös pölyttäjät hyötyvät viljelypalstojen runsaasta kasvilajistosta. Pohdimme voisiko keskuspuistoon ja puretun synnytyssairaalan tilalle suunnitella kaupunkiviljelyä ja kirsikkapuistoa, ja entäpä omenapuut ja marjapensaat leikkipuistoissa tai pienillä peltoalueilla? Keskuspuiston alueella voisi huomioida istutusten siirrettävyyden mahdollisten tulevien suunnitelmien edetessä.

Viljelypalstojen tarjoaminen kuntalaisille luo mahdollisuuksia omavaraisuuteen ja edistää yhteisöllisyyttä, opettaen samalla kestäviä elämäntapoja. Marjapensaiden ja hedelmäpuiden istuttaminen ei ainoastaan paranna estetiikkaa ja monimuotoisuutta, vaan voi myös tarjota kaupunkilaisille viihtyisän paikan, jossa he voivat nauttia tuoreista hedelmistä ja marjoista. Hyviä kokemuksia löytyy jo monilta eri paikkakunnilta.

Tämä suhteellisen pienin kustannuksin toteutettava hanke ei ainoastaan rikastuttaisi kaupunkilaisten elämää, vaan myös edistäisi ekologista kestävyttä ja kaupungin imagon vahvistumista.”

Päätös Aloite päätettiin lähettää kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KHALL 02.04.2024 § 114

Valmistelija

Esittelijä Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää aloitteen Rakennettu ympäristö -tulosalueen valmisteltavaksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano Rakennettu ympäristö -tulosalue

TEKNL 25.04.2024 § 52
1797/10.00.02/2024

Valmistelija

Marja Vaajasaari

Vihreä valtuustoryhmä esittää valtuustoaloitteessaan, ”että kaupunkimme ryhtyy selvittämään mahdollisuuksia tarjota viljelypalstoja kuntalaisille sekä yhteisten marjapensaiden ja hedelmäpuiden istuttamista”.

Rakennettu ympäristö -tulosalue on kartoittanut kaupungin omistuksessa olevia palstaviljelyyn soveltuvia maa-alueita. Tulosalue katsoo että tällaisia tontteja on kaksi: 1) Myllymäen kaupunginosassa Vuohiniityntien ja Saarivirrantien kulmassa sijaitseva kiinteistö 214-406-2-398 ja 2) Järventaustan kaupunginosassa Ruokojärven länsipuolella sijaitseva kiinteistö 214-406-3-146.

Myllymäen kaupunginosassa Vuohiniityntien ja Saarivirrantien kulmassa sijaitseva kiinteistö (kortteli 254) on asemakaavassa Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (Yo²). Alue on noin 0,5 ha alueelta ollut Rakennettu ympäristö -tulosalueen hoidossa maisemapeltona ja osa on metsämaata. Alueella on myös aikoinaan ollut kaupunkilaisille viljelypalstoja. Kastelua varten on Vuohiniitynpuiston jalankulku -pyörätien varressa ollut vesipiste. Pysäköinti on mahdollista kadunvarsipysäköintinä Vuohiniityntien varressa ja Myllymäen puiston Liikuntatoimen hallinnoimalla sorapintaisella kentällä silloin kun siellä ei ole muuta toimintaa. Puutarhaviljelyn kannalta haittapuolena on katujen läheisyys alueen kahdella sivulla.

Ruokojärven länsipuoleinen alue on ajantasaisessa asemakaavassa Seurakunnallisten rakennusten ja julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta (YKL-1). Alue sijaitsee rinteessä Rivieran rannan ja alueen länsipuolella kulkevien jalankulkuväylien välisellä alueella ja se on kooltaan noin 0,1 ha. Alue on ollut puretun, asuinkäytössä olleen rakennuksen pihaluettua, josta on puusto poistettu alueen tultua kaupungin omistukseen. Alue ei ole ollut viljelykäytössä ja edellyttää kunnostamista (esim. alueella voi olla kantoja), mikäli se otettaisiin viljelykäyttöön. Puretussa asuinrakennuksessa on ollut vesiliittymä, johon kastelupisteen rakentaminen olisi mahdollista ja/tai kasteluvesi olisi mahdollista ottaa järvestä esim. pumppaamalla rakennettavasta kaivosta. Alueelle on mahdollista järjestää viljelypalstojen käyttäjille ajoyhteys Opistonkadulta Artturinkadun, Pappilanpolun raitin ja alueelta puretun talon ajotietä, nykyistä jalankulkuväylää käyttäen sekä yksittäisten ajoneuvojen pysäköintimahdollisuus.

Viljelypalstojen koko voisi olla noin 0,5-1 aaria/palsta.

Alustavien selvitysten mukaan halukkaita palstaviljelijöitä olisi ainakin 12 ja 4H-järjestö on lupautunut vetämään viljeilypalstan perustamiseen liittyvää hanketta yhteistyössä MTKn ja paikallisten Vihreiden tukemana. Hankesuunnitelman valmisteleminen on työn alla.

Rakennettu ympäristö esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunki luovuttaisi maa-alueen / maa-alueet palstaviljelykäyttöön ilman maa-alueesta perittävää vuokraa. Edellytyksenä palstaviljelylle on, että

viljelytoiminnasta tehdään sopimus vastuutahon kanssa. Toiminnan organisoijan (yhdistys tai jonkin muun toimija) tulee huolehtia palstojen merkinnästä ja jakamisesta viljelijöille, laatia toiminnalle säännöt ja vastata siitä, että viljelypalstat pidetään asianmukaisessa kunnossa siten, että palstat eivät jää hoitamatta. Palstaviljelyyn luovutettava alueen / alueet tulee rajata maastoon ja mitata ennen käyttöoikeussopimuksen laatimista.

Aloitteessa mainittuun yhteisten marjapensaiden ja hedelmäpuiden istuttamiseen Rakennettu ympäristö -tulosalueen kanta on kielteinen.

Esittelijä	Tekninen johtaja Marja Vaajasaari
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta hyväksyy valmistelijan esityksen ja päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunki luovuttaa palstaviljelykäyttöön soveltuvat kaupungin omistuksessa olevat maa-alueet veloitusetta käyttöön, mikäli toiminnalle löytyy toiminnan organisoinnin vastuulle ottava sopijapuoli.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	Kaupunginhallitus Rakennettu ympäristö -tulosalue
Lisätietoja antaa	Pentti Saloniemi, 044 577 2620
